

בתי המשפט

עת"מ 1597/06	בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו
בפני כב' השופט ד"ר עמירם בנימיני	בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים

העותר

עו"ד לנדשטיין אברהם

בעניין:

- נ ג ד -

1. מר יוסי נשרי, ראש עיריית קרית אונו

2. עיריית קרית אונו

שניהם ע"י עוה"ד מ. בר-לב, א. כץ

3. משרד הפנים - מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד ט. פישמן-לוי מפמת"א (אזרחי)

4. מורל צור תקשורת בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד ש. צאנג

המשיבים

מיני-רציון:

* רשויות מקומיות – עיריות – שירותים חיצוניים

* משפט מינהלי – שיקול-דעת – ראש-עירייה

העותר – חבר מועצת העיר קרית-אונו, עותר להורות למשיבים 1 ו-2 להפסיק לאלתר את ההתקשרות עם המשיבה 4 (להלן: "מורל צור"), שנתגבשה בהסכמים למתן שירותי תקשורת ויחסי ציבור לעיריה. כמו כן נתבקש בית המשפט לחייב את ראש העיר לכסות מכיסו את התשלומים ששולמו על פי הסכמים אלו. בעתירה נטען כי ההסכם עם מורל-צור הוא חוזה אסור על פי דין, ומנוגד לתועלת תושבי העיר קרית-אונו. לטענת העותר, לעירייה יש דוברת, ושירותיה של מורל-צור נשכרו על ידי ראש העיר לצרכיו האישיים, כדי לקדם את מלחמתו ביריביו הפוליטיים, ולא לטובת ענייני העיריה.

בית המשפט לעניינים מנהליים דחה את העתירה ופסק כי:

נקודת המוצא לפסה"ד היא ששירותי התקשורת של מורל-צור ניתנים לעיריה עצמה, ולעיתים ניתנים שירותים מהם נהנה ראש העיר, אך הם יכולים להיחשב כחלק מדוברות העיריה עצמה. למרות פגמים שנמצאו בהתנהלות המשיבה כגון העובדה שבאתר העירייה ובמשרד הפנים מוצגת עובדת בשם אילנית כדוברת העירייה, וכן ההתקשרות עם המשרד בוצעה חרף התנגדות המועצה. הרי שלנוכח הטענה שלא נסתרה כי שכירת שירותיה של מורל-צור במקום העסקת דובר של העיריה חסכה לעיריה סכום כסף משמעותי, ולנוכח הדו"חות של מורל-צור שהוגשו, מהם עולה כי ניתנו שירותים בתחומים חשובים לעיריה – ביהמ"ש אינו מקבל את טענת העותר כי מדובר בהתקשרות מיותרת ובלתי-חוקית. בנוסף, לא ניתן להשוות עבודה של משרד יחסי ציבור מקצועי עם עבודת עובד עיריה, יהא מוכשר ובעל כישורים בתחום התקשורת ככל שיהא. (אילנית בהחלט יכולה לעסוק בדוברות של ראש העיר עצמו. כך מתבקש מחוזר מנכ"ל משרד הפנים, ומעמדת משרד הפנים).

על מנת לאפשר לחברי המועצה לברר את נחיצות וטיב השירותים של מורל-צור, יש לחייב את העיריה לדרוש ממורל-צור להקפיד על סעיפי ההסכם הדורשים ממנה להגיש דו"ח חודשי מפורט, ממנו ניתן יהיה לדעת בצורה ברורה מהם השירותים שניתנו, באיזה עניין ומי בעיריה ביקש שירותים אלו. דו"חות אלו יועמדו לרשות חברי המועצה ככל שיידרשו.

פסק-דין

א. תיאור ההליך ורקע עובדתי

1. העותר הינו חבר מועצת העיר קרית-אונו (המשיבה 2 – להלן: "העיריה"), שהעומד בראשה הוא המשיב 1 (להלן: "ראש העיר"). הוא הגיש בתיק זה עתירה להורות למשיבים 1 ו-2 להפסיק לאלתר את ההתקשרות עם מורל-צור תקשורת בע"מ (המשיבה 4 – להלן: "מורל צור"), שנתגבשה בהסכמים למתן שירותי תקשורת ויחסי ציבור לעיריה מיום 10.6.04 (נספח 2 לעתירה – להלן: "ההסכם הראשון"), ומיום 5.3.06 (נספח 1 לעתירה – להלן: "ההסכם השני"). כמו כן נתבקש בית המשפט לחייב את ראש העיר לכסות מכיסו את התשלומים ששולמו על פי הסכמים אלו.

2. בעתירה נטען כי ההסכם עם מורל-צור הוא חוזה אסור על פי דין, ומנוגד לתועלת תושבי העיר קרית-אונו. לטענת העותר, שירותיה של מורל-צור נשכרו על ידי ראש העיר לצרכיו האישיים, כדי לקדם את מלחמתו ביריביו הפוליטיים, ולא לטובת ענייני העיריה. ההחלטה לחתום על ההסכם השני מיום 10.6.04 התקבלה תוך התעלמות מהחלטה שהתקבלה

בישיבת מועצת העיר מיום 5.2.06, לפנות לוועדה לחיוב אישי במשרד הפנים בבקשה להטיל חיוב אישי על ראש העיר בכל הנוגע לתשלומי הכסף למורל-צור (נספח 4 לעתירה). בנסיבות אלו, טוען העותר, גם לא ברור מדוע וכיצד אישר היועץ המשפטי של העיריה לחתום על ההסכם השני. הלה רשם על גבי החוזה בכתב ידו: **"עפ"י הנסיבות שתוארו בפני ובהתאם לאמור בהסכם זה אין מניעה לחתום עליו בכפוף לאישור תקציבי, האישור תקף לשנה בלבד"** (נספח 1 לעתירה).

העותר טוען כי לא קיבל הסברים לגבי נסיבות האישור, וגם דרישתו לעירייה לקבל מסמכים לגבי ההתקשרות עם מורל-צור נותרה בלא מענה, בניגוד להוראת סעיף 140א(א) ו-140א(א1) לפקודת העיריות [נוסח חדש]. בעיקר תמה העותר על כך שלא נמצאו דוחות חודשיים של מורל-צור, המפרטים את השירותים בגינם קיבלו כספים על פי ההסכמים, אף שבסעיף 4 בשני ההסכמים נקבע כי החברה תגיש לעירייה דו"ח חודשי בגין שעות היעוץ שבוצעו באותו חודש.

3. העותר הפנה את טענותיו דלעיל לא רק למנכ"ל העיריה, כי אם גם למשרד מבקר המדינה, מנכ"ל משרד הפנים, מר אוסקר אבו ראזק, והגברת בתיה כרמון מאגף לביקורת הרשויות המקומיות שבמשרד הפנים (נספחים 9-10 לעתירה). העתירה הוגשה גם כנגד משרד הפנים (המשיב 3), והעותר מסתמך בעתירתו על חוזר מנכ"ל משרד הפנים מחודש אוקטובר 2004 (נספח י"ב לעתירה – להלן: **"חוזר המנכ"ל"**), בה נאמר כדלקמן:

"העסקת יועצים ברשות מקומית"

נוכח התרחבות התופעה של העסקת יועצים לראש הרשות נבקש להבהיר שהעסקת יועץ לראש הרשות שהוא עובד הרשות טעונה מכרז, ובמועצות מקומיות ואזוריות טעונה גם אישור נחיצות משרה.

עובד שתוארו "יועץ לראש הרשות" או תואר דומה אחר הינו עובד מן המניין, ואין המדובר במשרת אמון שניתן למנות אליה עובד שלא על פי ההליכים הקבועים בדין ובהם, כאמור חובת מכרז.

אשר ליועצים שאינם עובדי הרשות אין להעסיק יועצים בתפקידים שמעצם טיבם צריכים להיות מאויישים על ידי עובדי הרשות או במקביל לעובד הרשות הממלא תפקיד דומה.

כך, לשם דוגמא, יש להמנע מהעסקת יועצים חיצוניים ליחסי ציבור ודוברות, תפקיד שיש למלאו, במידת הצורך באמצעות עובד.

יש להעסיק יועצים חיצוניים רק בתחומים בהם יש הצדקה להעזר בשירותים מסוג זה, ובהתאם לכל דין."

העותר טוען כי אין כל הצדקה שעיריית קרית אונו תעסיק יועץ תקשורת חיצוני, שכן ניתן למלא תפקיד זה באמצעות עובד העיריה. לטענת העותר, לראש העיר יש דוברת, ושמה אילנית אדואר, שלאחר נישואיה נקראת אילנית מגור (להלן: "אילנית"), כפי שעולה מאלפון דוברי הרשויות המקומיות לשנת 2005 (נספח ד' לעתירה), וכעולה מאתר האינטרנט של העיריה שהוקם בשנת 2005 (נספח 8 לעתירה). במסמכים אלו אילנית מופיעה כ"דוברת העיריה". עובדה זו מחזקת את טענת העותר, כי מורל-צור מועסקת כיועצת לראש העיר, ולא כיועצת תקשורת לעיריה. לכן דרש העותר לראות פירוט חשבונות של מורל-צור, דבר שלא ניתן בידו.

4. בקשתו של העותר למתן צו ביניים שיורה על הפסקת ההתקשרות עם מורל-צור לאלתר נדחתה, הן בשל שיהוי והן משום שהבקשה נועדה לשנות את המצב הקיים. במצב דברים זה, ניתן פסק הדין בעתירה בשלב שבו ההסכם עם מורל-צור עומד לפוג ממילא ביום 5.3.07, שכן הוא נחתם לשנה אחת. עם זאת, הצורך בהחלטה בעתירה לא התייתר, שכן לא שמעתי מן המשיבים 1 ו-2 הצהרה כי אין בדעתם לחתום על הסכם נוסף עם מורל-צור. ב"כ המשיבים 1 ו-2 אף דחה הצעה של בית המשפט בדיון בעתירה להסכים להצהרה לפיה מורל-צור לא תעניק שירותים לראש העיר, אלא רק לעיריה עצמה.

5. המשיבים 1 ו-2 הגישו תגובה מקדמית לקראת הדיון המקדמי בעתירה שהתקיים ביום 10.7.06. בתגובה נטען כי ההסכמים עם מורל-צור נועדו לקדם את ענייני העיריה, לאפשר קיום דיאלוג שוטף עם תושביה ולשפר את דימויה הפנימי והחיצוני של קרית אונו. כל אלו קיבלו משנה חשיבות לנוכח הנושאים שעמדו על הפרק, ובהם איחוד רשויות, תוכניות להרחבת תשתית תחבורתית, תוכניות בניה (פינוי בינוי) וקידום איזור התעסוקה. ההסכם עם מורל-צור נחתם לאחר שנבחנו הצעות נוספות, ובאישור היועץ המשפטי של העיריה, והתשלום לתברה כלול בתקציב העיריה.

אשר להעסקתה של אילנית בעיריה, נטען בתגובה המקדמית כי היא משמשת כעוזרת ויועצת של ראש העיר למעמד האישה, בהחלטות שאושרו על ידי מועצת העיר ביום 30.12.03 ו-27.1.04 (נספח א' לתגובה). אילנית מעולם לא מונתה לתפקיד דוברת העיריה, אם כי כעוזרת ראש העיר "נשאה מקצת מסמכויות הדוברות", לפי בקשת ראש העיר, ובלא שהדבר העמיס על קופת העיריה. עוד נטען בתגובה המקדמית כי חוזר המנכ"ל מתייחס אך ורק למינוי יועצים אישיים לראש הרשות, להבדיל ממינוי יועצים לרשות עצמה, ואין הוא נועד למנוע מהעיריה לשכור שירותים של יועצים חיצוניים בתחומים שונים, ובהם תקשורת, גם כאשר קיים ברשות עובד הממלא תפקיד דומה.

בעניין טענת העותר כי לא קיבל מסמכים, נאמר בתגובה המקדמית כי לא התבקש כל סעד בעניין, ומן המסמכים שצורפו לעתירה עולה כי העותר קיבל את המסמכים שהתבקשו על ידו. תגובה מתחמקת זו של המשיבים 1 ו-2, הביאה לצו לגילוי מסמכים שניתן במסגרת הדין המקדמי, כפי שיפורט להלן.

6. לקראת הדין המקדמי ביום 10.7.06 הודיעה המשיבה 4 (מורל-צור) כי היא בוחרת שלא להגיש תגובה, והיא תכבד כל החלטה או פסק דין של בית המשפט. לפיכך, מורל-צור לא הגישה תגובה גם לדין בעתירה עצמה.

7. במהלך הדין המקדמי בעתירה הודיעה ב"כ משרד הפנים כי לא תוכל להביע עמדה בעניין בהעדר נתונים עובדתיים הנוגעים לאופי ההתקשרות עם מורל-צור, וסוג השירותים שהעניקה. כמובן – הדגישה ב"כ משרד הפנים – אם יסתבר שנכונה טענת העותר שהשירותים ניתנו לראש העיר, ולא לעיריה, הדבר פסול. דבר זה מובן מאליו, שהרי גם לטענת המשיבים 1 ו-2 העיריה היא זו ששילמה עבור שירותי מורל-צור, מה גם שלפי חוזר המנכ"ל לצורך שכירת שירותי יועץ חיצוני לראש העיר היה צריך לקיים מכרז, מה שלא התקיים במקרה דנא. עוד ציינה ב"כ משרד הפנים כי אין בידה לנקוט עמדה כל עוד לא קיבלה פרטים לגבי העסקתה של אילנית בעיריה, וזאת לנוכח עמדת משרד הפנים כדלקמן (עמ' 2 לפרוטוקול מיום 10.7.06):

"אם באמת אין עובד שמתפקד במשרה של דובר או דוברת בעיריה ובנוסף השירותים של המשיבה 4 באים לשרת את טובת העיר קרית אונו, אז יש לעיתים מקום בו מפעילים שיקול דעת ואומרים שבנסיבות אלה יש מקום לאשר את ההתקשרות...".

8. לנוכח עמדה זו של משרד הפנים, ולנוכח טענותיו של העותר בעתירה כי מונעים ממנו לראות מסמכים לגבי השירות שהעניקה מורל-צור על פי ההסכמים, וכאשר הסתבר כי טענה זו נכונה – הוריתי למשיבים 1-2, בהסכמתם, להעביר לעותר דוחות חודשיים של מורל-צור המפרטים את השירותים שהעניקה לעיריה מאז חודש יולי 2004; הזמנות העבודה שהוצאו למורל-צור מאותו מועד; מי בעיריה הזמין את השירותים; מהו הסעיף התקציבי שבו נרשם החיוב; ופרטים מלאים על תפקידיה של אילנית בעיריה, כישוריה והשכלתה.

9. בעקבות צו בית המשפט הגישו המשיבים 1-2 הודעה הנתמכת בתצהיר ראש העיר בדבר הפרטים שהתבקשו למסור. להודעה צורפו בנספח א' דו"חות של מורל-צור מחודש ספטמבר 2004, המציינים את הפגישות עם אנשי העיריה, ואת נושאי הפגישה. מדו"חות אלו ניתן לראות כי מדובר בנושאים הקשורים לעיריה (פתיחת כביש מכבית, קידום חקיקה, קשר יזמים למערכת החינוך, קידום שיווק העיר, העברת שטח לקרית אונו).

בהודעה נטען כי ההתקשרות עם מורל-צור הביאה לחסכון כספי ניכר: העלות הכוללת של העסקת החברה בתקופת ההתקשרות היתה כ-200,000 ₪ לשנה, בעוד שבשנת 2003 היו ההוצאות לדוברות בסך של כ-470,000 ₪ (נספחים ב'1-ב'2).

אשר לעבודתה של אילנית, הרי שזו היתה אחראית על ביצוע ההזמנות ועל פיקוח העבודה של מורל-צור. אמנם לאילנית כישורים בתחום התקשורת (תואר ראשון ושני בעתונות ובתקשורת), אך בפועל היא משמשת כעוזרת ראש העיר וכיועצת למעמד האישה, בנוסף לפיקוח על עבודת מורל-צור.

10. בעקבות הגשת הודעה זו הגיש העותר (תחילה ללא אישור בית המשפט, ולאחר מכן באישור) כתב השלמת עובדות בו הוא מתייחס למסמכים שהגישה העיריה. התרתי למשיבים 1-2 להגיש תגובה למסמך זה, וכך הם עשו. העותר מציין כי לא הוגשו דו"חות לחודשים יוני-אוגוסט 2004 ולחודשים יולי-דצמבר 2005 (כך אכן עולה מן המסמכים שהוגשו). המשיבים 1-2 הבהירו בתגובתם כי בחודשים אלו לא שולם תשלום כלשהו למורל-צור. מנספח ו' לתגובת המשיבים 1-2 עולה כי מורל-צור ביצעה עבודה לפי ההסכם בחודשים יוני-אוגוסט 2004, ובגין תקופה זו לא הגישו המשיבים 1-2 דיווח כלשהו. פרט לכך, המשיבים 1-2 נדרשו לפרט עבודות שביצעה מורל-צור בכל חודשי ההתקשרות, בלא כל קשר לשאלה מתי שולם כסף למורל-צור עבור כך. אין גם כל הסבר מצד המשיבים 1-2 כיצד זה במשך חצי שנה לא שולם תשלום כלשהו למורל-צור, אף שעל פי ההסכם השני מגיע לה תשלום חודשי בסך 2,000 דולר בכל

מקרה. גם העובדה שמורל-צור עצמה נמנעה מלהגיש תגובה הנתמכת בתצהיר, ולאמת את הנתונים שמסרו המשיבים 1-2 – אומרת דרשני.

11. טענה חדשה שהעלה העותר בתגובתו למסמכי המשיבים 1-2 נוגעת לפיטוריו של דובר העירייה הקודם, מר אופיר לוי, והעברתו לתפקיד אחר. עניין זה התברר בבית הדין לעבודה, ושם העיד ראש העיר כי הוא החליט לוותר על משרת הדובר שמילא מר לוי, והוא עצמו יעשה חלק מעבודת הדוברות. ראש העיר אמר בעדותו ביום 16.9.03:

"אמרתי שחלק מהעבודה אני יעשה. אני אמרתי שאני לא אביא אדם למשרה הזאת, אלא יעשו את זה מתוך לשכתי. אילנית עושה זאת במסגרת עבודתה. היא בשלב זה אני קיבלתי אישור ממשרד הפנים להעסיק אותה עד שהמערכת תתייצב" (נספח ג) לכתב ההשלמה של העותר, עמודים 10-11).

בית הדין פסק (סעיף 1):

"לא שוכנענו כי דווקא פיטוריו של המבקש (אופיר לוי – ע.ב.) ואי מציאת משרה חלופית עבורו הן מטעמי התייעלות, שכן עולה לכאורה כי במקומו מועסקת במשרה מלאה גברת אדואר, כעובדת חב' כח אדם".

כמו כן פסק בית הדין בסעיף 9: **"כאמור לעיל – מועסקת במקום המבקש עובדת חברת כח אדם בתפקיד דוברת, ולכאורה – אין בכך כדי להצביע על התייעלות כספית".** על כך יש להוסיף כי מר לוי לא פוטר, אלא הועבר לתפקיד אחר, ולכן עלות שכרו לא נחסכה, אלא לכל היותר צומצמה (כטענת המשיבים 1-2).

העותר מדגיש בכתב ההשלמה כי המשיבים 1-2 העלימו מבית המשפט את הצהרתו של ראש העיר בבית הדין לעבודה כי הוא ואילנית יבצעו את עבודת הדוברות. לאור הצהרה זו, מתחזקת טענת העותר כי לא היה כל צורך בהסכם עם מורל-צור, וכי אילנית היא דוברת העירייה, כפי שגם הוצג על ידי העירייה באתר האינטרנט שלה וברישומי משרד הפנים.

12. המשיבים 1-2 מגיבים על טענות העותר בכתב ההשלמה, וטוענים כי ראש העיר אכן התכוון לבטל את משרת הדובר עם כניסתו לתפקידו בשנת 2003, כפי שהעיד בבית הדין לעבודה. אך באמצע שנת 2004 התקשרה העירייה עם מורל-צור כאשר הסתבר שיש צורך ביועץ

מקצועי חיצוני, שהוצאותיו יהיו נמוכות יותר מהעסקת דובר במשרה מלאה בעיריה. המשיבים טוענים כי במחצית השניה של שנת 2004 התעוררו נושאים שהצריכו יעוץ מקצועי, ובהם איחוד רשויות, הרחבת תשתית תחבורתית, תוכניות בניה, קידום איזור תעסוקה, קשרי יזמים עם מערכת החינוך, קידום חקיקה בתחום הרווחה והחינוך, ועוד. אילנית סייעה לראש העיר בענייני הדוברות רק באופן זמני, עד שהתברר שיש צורך בהעסקת יועץ חיצוני; היא איננה ממלאת את משרת דובר העיריה.

13. משרד הפנים הסביר בכתב התשובה את הכוונה העומדת מאחורי חוזר המנכ"ל: הרעיון היה למנוע מצב בו לרשות יש תקן למשרה מאושרת, ובמקביל היא מעסיקה יועץ חיצוני לאותה מטה. עם זאת, מדגיש משרד הפנים בתגובתו כי אין הנחיה גורפת לפיה אין להעסיק יועצים חיצוניים בנושאי דוברות ויחסי ציבור, שכן לעיתים – בעיקר כשמדובר ברשויות קטנות - דווקא העסקת יועץ חיצוני יכולה להביא לחסכון, מה גם שקל יותר להפסיק התקשרות עם יועץ חיצוני. במקרה דנא, מציין משרד הפנים, לא ביקשה העיריה אישור להעסקת דובר במשרה מלאה, אך גם לא היתה חובה לבקש אישור שכזה, כאשר העיריה מחליטה להעסיק יועץ חיצוני.

משרד הפנים הוסיף בתגובתו, לאחר בדיקת מסמכים שהגישו המשיבים 1-2, כי לא נמצאו ממצאים חריגים המעלים חשד לאי תקינות שיש לבחון אותה בוועדה לחיוב אישים. ככל שאין מדובר בכפילות משרה – אין פגם בהתנהלות העיריה. לדעת משרד הפנים הגב' אילנית אמנם עומדת בדרישות התפקיד של יועץ תקשורת. אך מנגד ניתן לטעון כי דווקא היותה מקורבת לראש העיר מחייבת העסקת יועץ תקשורת אובייקטיבי ומאוזן.

תגובת משרד הפנים נתמכת בתצהירו של יוסי ברון, סגן הממונה על מחוז תל אביב במשרד הפנים.

ב. דיון ומסקנות

14. מן האמור לעיל עולה כי העתירה מעלה שתי שאלות עיקריות:

- א.** האם מורל-צור מעניקה שירותים לראש העיר או לעיריה.
- ב.** בהנחה שהשירותים ניתנים לעיריה, האם יש פגם בהתקשרות עם מורל-צור, לנוכח הטענה כי יש לעיריה דוברת, ובהתחשב בהוראות חוזר המנכ"ל.

15. לא מצאתי התייחסות של ממש מצד המשיבים 1-2, כאשר מורל-צור בחרה שלא להגיב כלל, לטענות של העותר, לפיהן לפחות חלק מעבודתה של מורל-צור איננה קשורה בעיריה עצמה, אלא בעומד בראשה. ואלו הפרטים בעניין זה:

א. בישיבת מועצת העיר ביום 5.2.06 טען אחד מחברי המועצה (יעקב סבו), כי מורל-צור משמשים כיועץ פוליטי בעניינים קואליציוניים, ולא כדובר העיריה, ונציגי מורל-צור אף נפגשו עמו בעניין שכזה (נספח 4 לעתירה). העותר טען באותה ישיבה כי אנשי מורל-צור הקליטו את אחד מחברי מועצת העיר, כחלק ממלחמתו של ראש העיר ביו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה. לא מצאתי התייחסות של המשיבים 1-2, או של מורל-צור, לטענות אלו.

ב. העותר מצרף כנספח 5 לעתירה הודעה לעיתונות שהוציאה מורל-צור, בעניין דיון שהתקיים בבית משפט זה בעתירה שהגישו חברי האופוזיציה בעיריה כנגד ראש העיר. לטענת העותר מדובר בהצגה מגמתית של הדברים. אין מדובר בראיה חד משמעית למתן שרותים לראש העיר עצמו, שכן יש גם לעיריה עניין שהדיון המשפטי שהתנהל בנושא התחבורה הציבורית יובא לידיעת הקוראים.

ג. העותר מצרף כנספח 6 לעתירה דואר אלקטרוני שהופץ עם תמונות בהם נראה רכבו של ממלא מקום ראש העיר מחנה את רכבו בחניה בלתי חוקית. העותר מייחס את המעקב אחרי רכבו של ממלא מקום ראש העיר לאנשי מורל-צור, כמו גם את הפצת התמונה. טענה זו איננה עולה מהמסמך שצורף, אך גם כאן יש לציין כי לא ניתנה לכך כל התייחסות מצד המשיבים 1-2 או מורל-צור.

ד. העותר מצרף לכתב השלמת העובדות הודעות לעיתונות שהוציאה מורל-צור (באמצעות הגב' פרידמן העובדת שם), בעניין גניזת תיק פלילי כנגד ראש העיר מחוסר אשמה. בהודעות לעיתונות מדובר "בעלילת שווא" נגד ראש העיר (נספחים ו'-ט' לכתב השלמת העובדות). גם כאן אין מדובר בפרסום שנוגע אך ורק לראש העיר: זכותם של תושבי העיר לדעת על סגירת תיק חקירה פלילי כנגד ראש העיר, וזה אינטרס של העיריה שהדברים יפורסמו – לא רק של ראש העיר.

סיכומה של נקודה זו: אין בפני ראיות של ממש לטענה שמורל-צור העניקה שירותי תקשורת אישיים לראש העיר, וכי היא איננה מעניקה שירותים שכאלו לעיריה עצמה. רוב שירותי התקשורת של מורל-צור ניתנים לעיריה עצמה, ולעיתים ניתנים שירותים מהם נהנה ראש העיר, אך הם יכולים להיחשב כחלק מדוברות העיריה עצמה.

16. אשר לשאלת נחיצותו של יועץ תקשורת חיצוני לעיריה, הרי שאין בתשובת המשיבים מענה לשאלה המטרידה מדוע הוצגה אילנית באתר האינטרנט של העיריה וברישומי משרד הפנים כדוברת העיריה, ומדוע התעלמו המשיבים 1-2 בתגובתם מן הדברים הברורים שאמר ראש העיר בבית הדין לעבודה, שם הצהיר כי הוא ואילנית יבצעו את עבודת הדוברות בעיריה. כמו כן לא ניתן כל הסבר לעובדה שהמשיבים 1-2 התקשרו בהסכם עם מורל-צור כחודש ימים בלבד לאחר שמועצת העיר החליטה ברוב של 9 נגד 1 לפנות לוועדה לחיוב אישים במשרד הפנים, על מנת לחייב את ראש העיריה לשאת בתשלומים למורל-צור. מהחלטה זו משתמעת התנגדות ברורה להעסקת מורל-צור על ידי העיריה (נספח 4 לעתירה מיום 5.2.06).

חרף כך, לנוכח הטענה שלא נסתרה כי שכירת שירותיה של מורל-צור במקום העסקת דובר של העיריה חסכה לעיריה סכום כסף משמעותי, ולנוכח הדו"חות של מורל-צור שהוגשו, מהם עולה כי ניתנו שירותים בתחומים חשובים לעיריה – אין בידי לקבל את טענת העותר כי מדובר בהתקשרות מיותרת ובלתי-חוקית. הגם שהוכח שאילנית עוסקת גם בנושא הדוברות, כאשר קשר עם מורל-צור ומפקחת על עבודתה, הרי שתפקידה העיקרי הוא עוזרת אישית לראש העיר ויועצת לעניין מעמד האישה. אין בפני ראיה כלשהי התומכת במסקנה שאילנית מסוגלת לבצע את עבודת התקשורת שביצעה מורל-צור עבור העיריה, הגם שיש לה כישורים בתחום התקשורת. לא ניתן להשוות עבודה של משרד יחסי ציבור מקצועי עם עבודת עובד עיריה, היא מוכשר ובעל כישורים בתחום התקשורת ככל שיהא. ואם אין בכך משום העמסה תקציבית על קופת העיריה, אלא חסכון בכספי העיריה, לא ניתן לתקוף את ההתקשרות עם מורל-צור. כל זאת, כמובן, בהנחה ששירותי מורל-צור ניתנים אך ורק לעיריה עצמה, ולא לעומד בראשה.

17. על מנת לאפשר לחברי המועצה לברר את נחיצות וטיב השירותים של מורל-צור, יש לחייב את העיריה לדרוש ממורל-צור להקפיד על סעיפי ההסכם הדורשים ממנה להגיש דו"ח חודשי מפורט, ממנו ניתן יהיה לדעת בצורה ברורה מהם השירותים שניתנו, באיזה עניין ומי בעיריה ביקש שירותים אלו. דו"חות אלו יועמדו לרשות חברי המועצה ככל שיידרשו. כל אלו נדרשים משום שהוכח שהעיריה והעומד בראשה לא סיפקו את המסמכים הדרושים בעניין

זה, ומשום שנתרו תמיהות שאין להן מענה בסוגיה זו (חודשי התקשרות ללא דו"ח, דו"חות שאינם מפורטים כדבעי, והעדר תגובה נתמכת בתצהיר של מורל-צור). בנסיבות אלו גם לא אפסוק הוצאות לטובת המשיבים.

18. פסק הדין ניתן בהנחה, שהיתה מוסכמת על כל הצדדים, לפיה שירותי מורל-צור ניתנים לעיריה, ולא לעומד בראשה, וכאמור לעיל לא נמצאו ראיות משכנעות הסותרות הנחה זו. אולם, אין זה מיותר לציין כי לו הייתי סבור ששירותי מורל-צור מוענקים לראש העיר, היה הדבר עומד בניגוד לחוזר המנכ"ל. ככל שמדובר בשירותי תקשורת לראש העיר עצמו, הוא יכול להיעזר בשירותיה הטובים של אילנית, שהיא בעלת כישורים בתחום התקשורת והדוברות; אין צורך בהעסקת יועץ חיצוני העובד במקביל לעבודתה של אילנית, המטפלת גם בתחום התקשורת. לא שוכנעתי כי אילנית יכולה להחליף את מורל-צור בכל הנוגע לעבודת התקשורת השוטפת של העיריה עצמה, אך היא בהחלט יכולה לעסוק בדוברות של ראש העיר עצמו. כך מתבקש מחוזר מנכ"ל משרד הפנים, ומעמדת משרד הפנים, הנראית לי סבירה ומוצדקת.

19. לאור כל האמור לעיל העתירה נדחית ללא צו להוצאות, בכפוף לאמור בסעיפים 17-18 לעיל.

20. המזכירות תשלח העתק פסק הדין לבאי כח הצדדים.

ניתן היום י"ט בטבת, תשס"ז (9 בינואר 2007) בהעדר הצדדים.

ד"ר עמירם בנימיני

שופט